

N.º 4 (a) Patent n.º 113.982 Preu: 10 cts.

esquix

Suplement d'EN PATUET

LA CARBASSETA DEL PELEGRI

Ayuntamiento de Madrid

La carbasseta del pelegrí

UNA vegada era una nena que es deia Lluïseta.

Lluïseta era bona com els anissos, però ella d'anissos no en tastava mai. El què tastava de tant en tant era el bastó, que no té res a veure amb els anissos.

Una dona ja entrada en anys, era l'única companyia de Lluïseta. Allà sí que es veia ben bé que val més anar sol que mal acompanyat, perquè aquella dona sense cor maltractava la pobra Lluïseta, malgrat d'ésser aquesta—a més a més de bona—molt treballadoret.

L'haguéssiu vist, pobrissona, quins panerassos de roba li feia anar a rentar! Us n'hauríeu escruixit de debò.

¿I com era que Lluïseta vivia amb aquella dona sense entranyes? Això ni la nena mateixa ho sabia del cert.

Segons la dona, Lluïseta anava perduda pel món i ella l'havia recollit per tal de *protegir-la*. Però una *protecció* d'aquella mena no l'hauria volguda ningú.

I la pobra Lluïseta es feia uns tips de plorar, que trencava el cor.

Si en lloc de viure—com vivien—en una caseta solitària vora el riu, haguessin estat al poble, a ben segur que algú s'hauria apiadat de la dissortada nena. Ara, però, no li restava altre remei que prendre paciència i encomanar-ho tot a Nostre Senyor.

Un dia que Lluïseta es trobava soleta a casa—perquè aquella mala dona a la qual ella deia *mare*, s'havia arribat a la vila—, sentí trucar a la porta que estava tancada i barrada.

La nena s'esgarrià una mica, car

sabia que la seva *mare* trigaria encara a tornar, i per tant qui trucava no podia ésser ella.

—¿I si fos un lladre?—pensà Lluïseta?

Per quelcom li devia recomanar tant aquella dona que no obrís a ningú, per por de lladres.

—*Pam, pam!*—es sentí novament.

A Lluïseta aleshores el cor encara li féu un altre salt.

—Per la força ha d'ésser un lladre!
—es digué amb molta basarda.

I anà de puntetes fins a la finestreta i hi tragué el caparró.

—Reina Santa! Si és un pelegrí!
—exclamà amb gran sorpresa.

I sense pensar-s'hi gens davallà a obrir la porta de bat a bat.

—Bon dia que Déu et dó,
nineta gentil i clara;
bon dia que Déu et dó,
¿vols cridar la teva mare?

—li digué el pelegrí en trobar-se davant per davant de Lluïseta.

—Ai, bon pelegriquet! No en tinc de mare, jo! Però dieu-me el què us cal, i si puc us ho donaré tot seguit.

—Dóna'm un bocí de pa
i un vas d'aigua clara i fresca;
dóna'm un bocí de pa
que per mi serà una bresca.

Lluïseta s'esmunyí escales amunt i aviat comparegué amb una bona llesca de pa.

—Teniu, bon pelegriquet! Més us en daria si més en tingués. I ara, beveu—i li allargà un vas d'aigua regalada.

El pelegrí acceptà l'oferta de la nena i la hi regràcià.

I afegí després:

—Si sóc pobre o no sóc pobre
és cosa que no cal dir;
si sóc pobre o no sóc pobre
prou t'ho diu el meu vestir.
Prou et diu el meu vestir
el molt pobre que jo sóc;
allò que tu més desitges
t'ho darà Nostre Senyor.

Féu una creu amb la destra, i el pe-
legrinet seguí el seu camí.

Lluïseta el contemplava meravella-
da. Meravellada i amb una mena d'ale-
gria molt pregona.

¿Què desitjava en aquells moments
la nena? Ni ella mateixa ho hauria
gosat a dir. Desitjava tenir mare, una
mare no com aquella que ara n'hi feia
i no n'hi era, sinó una mare ben de
debò. Però això Lluïseta ho conside-
rava impossible.

I mentre el pelegrí s'allunyava per
la ribera amunt, ella el contemplava
del pedrís de casa seva estant.

¿Mai diríeu què li cridava l'aten-
ció? La carbasseta, aquella carbasse-
ta que el pelegrí duia penjada al gaiat.

—¿I per què la deu portar?—pen-
sava Lluïseta.

* * *

Quan la mala dona tornà de la vila,
per més que trobà la porta igual com
l'havia deixat, de seguida endevinà que
hi havia entrat algú.

Despre

*Després l'agafà, l'atonyinà de valent
i la tancà a l'estable...*

Cridà a la nena i li féu dir la veritat. Després l'agafà, l'atonyinà de valent i la tancà a l'estable sense menjar res en tot el dia.

Lluïseta va plorar molt, molt. I entre ella es preguntava:

—¿Oï que les mares que ho són de debò, això no ho fan?

A l'endemà a punta d'alba la mala dona la féu llevar i li manà anar a rentar un paneràs de roba que Lluïseta gairebé no el podia tragar de tant com pesava.

—I a migdia ja has d'estar llesta, sinó no hi haurà dinar!—encara vociferà aquella mena de bruixota.

I ja em teniu la nena partint cap a les llosanes de la riba a treballar com una escarrassada.

Els ocellets matiners la veien passar i se'n compadien.

Els espígols i romanins del caminet es cordolien de la pobra Lluïseta.

Només la mala dona no sentia gens de pietat per la nena.

Aquesta, un cop arribà al lloc on

renta
llà,
molt

Un
la ro
mate
valen

Re
taràs

I
roba,
ca, v
una

—
basse
sorpri

La
l'aigu
se an

—
Lluï

I
els b

An
va, p
li fu

rentava sempre, s'arremangà, s'agenollà, féu el senyal de la creu i començà molt airosa la seva tasca.

Una vegada tenia neta i esbandida la roba, l'anava estenent damunt les mates de la ribera, on el sol tocava de valent.

Renta que rentaràs, renta que rentaràs, les hores li passaven volant.

I quan esbandia la darrera peça de roba, que era un mocadoret de butxaca, veié que l'aigua del riu baixava una carbasseta.

—Reina Santíssima! Si és la carbasseta del pelegrí! — exclamà molt sorpresa.

La carbasseta surava per damunt l'aigua blava i cristallina, esmunyint-se arreceradeta ribera avall.

—¿I si provés d'abastar-la? — pensà Lluïseta.

I ja em teniu a la nena allargant els bracets cap a dins al riu.

Amb les gemes dels ditets la tocava, però la carbasseta li relliscava i li fugia.

Tan enderiada estava la nena per assolir el seu desig, que, sense adonar-se'n, caigué al riu. Mes en caure-hi, abastà la carbasseta.

Lluïseta xisclà d'esglái en veure's voltada d'aigua. La sort que la carbasseta surava tan bé que fins sostenia la nena. Ella aleshores es tranquillitzà i es deixà endur pel corrent del riu.

La mala dona, que veié de lluny com Lluïseta fugia riu avall, no per amor, sinó per egoisme, es llençà a l'aigua per tal de no perdre-la. Però l'aigua engolí la bruixota entre les seves pregoneses blavenques i misterioses. I un flam pudent de sofre fou com el seu darrer alè.

Mentrestant la carbasseta del pelegrí surava riu avall, riu avall. Lluïseta—que hi anava ben agafadeta—deia així:

Carbasseta, carbasseta,
que segueixes l'aigua neta,
l'aigua neta del riu clar,
digues, ¿on em vols portar?

Però la carbasseta callava i seguia el seu camí, sempre per on l'aigua era més blava, riu avall, riu avall.

Lluïseta veia esmunyir-se pel seu davant les masies i les muntanyes i els pobles i els molins de la ribera.

I anava repetint amb una mica de por:

Carbasseta, carbasseta,
que segueixes l'aigua neta,
l'aigua neta del riu clar,
digues, ¿on em vols portar?

Però la carbasseta callava i seguia el seu camí, sempre per on l'aigua era més blava, riu avall, riu avall.

Lluïseta s'anguniejava de pensar que la carbasseta no se l'emportés fins a la mar. Ara contemplava neguitosa unes dones que estaven rentant a la riba. Les dones, en veure-la, xisclaven esgarrifades. Ella repetia amb una mica més de por:

Carbasseta, carbasseta,
que segueixes l'aigua neta,

l'aigua neta del riu clar,
digues, ¿on em vols portar?

Però la carbasseta callava i seguia el seu camí, sempre per on l'aigua era més blava, riu avall, riu avall.

De sobte la carbasseta, en lloc d'anar pel mig del riu com fins aleshores, s'arrecerà de mica en mica, de mica en mica a la ribera, on hi havia una dona endolada rentant, sense adornar-se de res.

Lluïseta sentí emplenar-se el seu cor d'una mena de joia molt gran.

La carbasseta del pelegrí anà a aturar-se davant mateix de la dona que rentava. Aquesta aixecà els ulls mig enlluernada, fità l'esguard en la nena... i xisclà de sorpresa i d'alegria immensa. Lluïseta era la seva filla, la seva filleta que anys enrera li havien furtat sense saber com ni qui. La nena romanica astorada.

—Filla meva, Lluïseta! —cridà la dona endolada, tot abraçant-la fortament.

—Filla meva, Lluïseta!—cridà la dona endolada, tot abraçant-la fortament.

La profecia del pelegrí s'havia acom-
plert: el que la nena desitjava, Nos-
tre Senyor l'hi havia donat.

I ja em teniu Lluïseta vivint amb
la seva bona mare, amb la seva mare
de debò que se l'estimava infinitament
i que sempre li donava anissos.

R. BIR

TRENCA-CLOSQUES

Buscar el mariner

ELS DOS EXTREMS

En Roc va perdre la gana,
poc a poquet va aflaquir-se

acom-
Nos-
amb
mare
tament
R. BIR

i va està a punt de morir-se
de pura debilitat,
fins que, per últim, un dia
el metge que el visitava
va dir-li que si menjava
amb un any fóra curat.

Per seguï el consell del metge
el bon Roc des d'aquell dia
menjava tant com podia
per anar-se posant bo,
prô amb l'afany de no estar dèbil,
tant va volguê alimentar-se
que, en fer l'any, va rebentar-se
d'una forta indigestió.

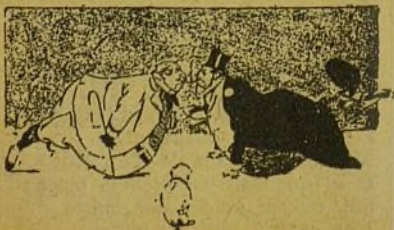
Qui no tingui prou talent
per obrâ amb la justa mida,
tindrà molt curta la vida
i viurà molt malament.
Minyons: l'exemple d'en Roc
és el que amb freqüència passa:
tant es pot perdre per massa
com es pot perdre per poc.

R. O. K.

L'HISTORIETA A L'ESTRANGER

Uns senyors d'una panxa molt grossa
que, pobres, no es poden acostar.

Però l'enginy pot més que la panxa,
sobretot quan hi ha ganes de fumar.